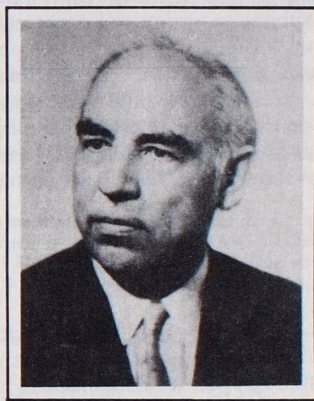

Eugeniusz K. Łazarenko
1912 – 1979

UKD 92 Łazarenko E.K.:549(47/1912.12.26)1979.01.01''

1 stycznia 1979 r. zmarł w Kijowie w pełni sił twórczych wybitny mineralog Prof. Eugeniusz K. Łazarenko, akademik AN USSR, wiceprzewodniczący i członek honorowy Wszechzwiązkowego Towarzystwa Mineralogicznego, założyciel i prezes Ukraińskiego Towarzystwa Mineralogicznego. Przez wiele lat utrzymywał On żywe i serdeczne kontakty z nauką polską, czego dowodem jest honorowy doktorat nauk przyrodniczych Uniwersytetu im. M. Curie-Skłodowskiej w Lublinie. E.K. Łazarenko urodził się 26.12.1912 r. w Charkowie, gdzie ukończył uniwersytet i aspiranturę, uzyskując stopień kandydata nauk w 1937 r. W roku następnym został mianowany docentem i niebawem dziekanem Wydziału Geologicznego Uniwersytetu w Woroneżu. Podczas wojny zlecono mu badania rud cynkowo-olowiowych środkowego Uralu, których studium mineralogiczne stało się tematem rozprawy doktorskiej, obronionej w 1947 r.

Niezwykle żywą i wszechstronną działalność naukową, organizacyjną i dydaktyczną przejął prof. Łazarenko po objęciu w 1944 r. Katedry Mineralogii Uniwersytetu we Lwowie, pełniąc funkcję dziekana Wydziału Geologicznego, a następnie prorektora (1949–1951) i, przez wiele lat (1951–1963), rektora tej uczelni. Nawiązując do dawnych tradycji i osiągnięć tego ośrodka naukowego, powiększył on znacznie zakładowe muzeum mineralogiczne, założył Lwowskie Towarzystwo Geologiczne i czasopismo „*Minieralogiczeskij Sbornik*”, które szybko zyskało sobie światowy rozgłos. Dzięki Jego inicjatywie przeprowadzono systematyczne regionalno-mineralogiczne badania terytorium Ukrainy, których wyniki zawarte są w szeregu cennych monografii, jak „*Mineralogia Podola*”, „*Mineralogia Zakarpacia*”, „*Mineralogia basenu donieckiego*” i in. Efektem niezmiernie żywej działalności dydaktycznej we Lwowie jest szereg nowoczesnych podręczników mineralogii ogólnej, szczegółowej i genetycznej, które zyskały sobie wysoką ocenę w kraju i zagranicą.

W wyniku pogłębiającej się współpracy z Akademią Nauk Ukrainiejskiej SSR w 1969 r. E.K. Łazarenko przeniósł się do Kijowa, kierując przez szereg lat tamtejszym Instytutem Nauk Geologicznych, w którym zorganizował dział mineralogii regionalnej i genetycznej. Szczególny rozkwit działalności tej placówki nastąpił po przeniesieniu jej w 1972 r. do nowo powstałego w Kijowie, doskonale wyposażonego Instytutu Geochemii i Fizyki Mineralów AN USSR, w którym kontynuowano i rozwijano na b. szeroką skalę badania regionalne i ogólne, rozpoczęte we Lwowie. Dzięki staraniom Zmarłego w 1970 r. powstało w Kijowie z miejscowego oddziału WMO Ukrainiejskie Towarzystwo Mineralogiczne, kierowane przez Niego do końca życia.

W tym okresie akad. E.K. Łazarenko, kontynuując dawne badania, poświęcił się w dużej mierze ogólnym problemom mineralogii, organizując ogólnokrajowe i międzynarodowe sympozja oraz działając w szeregu międzynarodowych organizacjach m.in. jako przewodniczący Komisji Nomenklatury Mineralów WMO, które reprezentował w IMA. Bardzo owocnie współpracował Zmarły z Asocjacją Geologiczną Karpacko-Bałkańską. Jako wieloletni przewodniczący jej Komisji Mineralogii i Geochemii wydał 4 zeszyty prac oraz, będąc współautorem cennego „*Słownika Mineralogicznego*”, zainicjował opracowanie analogicznego słownika Karpat i Bałkanów. Opublikowaniem tego dzieła zamierzają uczcić pamięć tego wybitnego uczonego i organizatora oraz uroczego członkowie wspomnianej Komisji, w tym i niżej podpisani, którzy mieli zaszczyt i przyjemność przez szereg lat z Nim bezpośrednio współpracować.

Ze śmiercią akad. E.K. Łazarenko nauki mineralogiczne poniosły niewątpliwie wielką i niepowetowaną stratę, a z grona zagranicznych przyjaciół i współpracowników naszego Towarzystwa odszedł Człowiek i Badacz o niezwykłej, urzekającej osobowości. Cześć Jego pamięci!

Irena Gucwa
Wojciech Narębski

S u m m a r y

The council of Mineralogical Society of Poland pays homage to the memory of outstanding scientist and man acad E.K. Łazarenko, author of numerous papers, monographs and handbooks on general, genetical and regional mineralogy, talented teacher and organizer of scientific life in USSR and editor of valuable mineralogical periodicals. Expressing deep sympathy and sorrow in the death of Prof. E.K. Łazarenko, honorary doctor of the Lublin University, we feel to have lost a friend of exceptional personality.

Р е з ю м е

Совет Польского Минералогического Общества выражает глубокий жаль в связи с преждевременной кончиной выдающегося минералога академика Е.К. Лазаренко, талантливого педагога и организатора науки в Украинской ССР, автора многочисленных ценных работ, монографий и учебников по общей, генетической и региональной минералогии своей родины, редактора и основоположника ряда периодиков, члена и руководителя нескольких международных организаций и комиссий. В лице акад. Лазаренко минералогические науки понесли тяжелую утрату. Польские минералоги, которые имели честь и счастье сотрудничать с Евгением Константиновичем, почетным членом Люблинского Университета, ощущают потерю замечательного ученого и прекрасного человека.